

Ředitel ND: Ondřej Černý
Šéf činohry ND: Michal Dočekal

RACEK

Anton Pavlovič Čechov

Komedie o čtyřech dějstvích

PREMIÉRA: 9. ČERVNA 2011 VE STAVOVSKÉM DIVADLE

RACEK

Anton Pavlovič Čechov

PŘEKLAD: **LEOŠ SUCHAŘÍPA**

REŽIE: **MICHAL DOČEKAL**

SCÉNA: **MARTIN CHOCHOLOUŠEK**

KOSTÝMY: **ZUZANA KREJZKOVÁ**

DRAMATURGIE: **IVA KLESTILOVÁ**

HUDBA: **PETR HAAS**

Arkadinová: **Tatjana Medvecká**

Sorin, její bratr: **František Němec**

Treplev: **Jan Dolanský**

Trigorin: **David Prachař**

Dr. Dorn: **Ladislav Mrkvička**

Nina Zarečná: **Magdaléna Borová / Eva Josefíková j. h.**

Máša: **Lucie Žáčková**

Medveděnko: **Saša Rašilov**

Pavčina: **Johanna Tesařová**

Šamrajev, její muž: **Alexej Pyško**

Celý svět je naruby a vzhůru nohama. Když otevřeme ráno noviny, dozvíme se, mimo jiné, že musíme pracovat. A když budeme pracovat dobře, budeme se mít lépe. Dobrá práce bývá dobře ohodnocena. Dobré ohodnocení představuje v současném jazyce jedno jediné slovo – peníze. Kdo je nemá, jakoby nic neznamenal. Kdo je má, neznamená taky většinou nic, ale napíše se o něm, že je bohatý, má majetek, ve společnosti něco znamená. Co? Co může znamenat ve společnosti či světě, který rezignuje na kulturní a mravní hodnoty? Nic, ale on to většinou neví. Rozklad současného světa a světa, o kterém psal Čechov, si je až příliš podobný. Čím? Emocemi, zklamáním. Čechovovskými postavami se mnohdy cítíme my sami. Život plyne, a my stojíme na místě. Díváme se kolem sebe, vidíme zmar a říkáme si: je to vůbec možné? Je tohle ten život, o kterém jsme jako děti snili? Kde se stala chyba? Co můžeme udělat, abychom změnili svět? Odpověď je většinou prostá: pracovat, to je to jediné, co můžeme dělat. Šťastná se bude cítit až generace budoucí.

Člověk je ale neposedný tvor. Trpí, pláče, nadává, hledá lásku. V Rackovi tomu není jinak. Treplev miluje Ninu, ta se zamiluje do Trigorina. Máša nešťastně miluje Trepleva, ale vezme si Medveděnka. Polina miluje Dorna, ale žije s Šamrajevem. Arkadinová miluje sebe, ale žije s Trigorinem. Dvě vyhaslé hvězdy spojuje sebeláska. Cit, láska se stávají v Rackovi pouze trapným nedorozuměním. A do toho všeho kroužící rackové, kteří vyvolávají tíseň. Šešestící listí, padající ze stromů nakonec všechny zasype jak hlína na hrobě. Choroby duše jsou jen těžko léčitelné. Pasivita člověka ničí. Je potřeba něco udělat. To platilo před sto lety stejně, jako dnes. Ale co? Změnit divadlo? Svět? Věčně nespílitelná touha křičí v každém myslícím člověku. Řešení neexistuje. Nebo existuje, ale stává se jen gestem. Změním svět tím, že zastřelím racka...nebo sebe?

Tato světoznámá Čechovova hra byla v Národním divadle naposledy uvedena v roce 1960 v režii O. Krejčí.

„Pracovně se s Rackem setkávám poprvé. Jinak si vzpomínám na tři inscenace, které jsem viděla. První v Divadle za Branou – bylo to 10. června 1972 – datum, které se nedá zapomenout, protože toho dne Divadlo za Branou zavřeli. Nejvíc si pamatuju Ninu. Hrála ji Libuška Šafránková. Úžasně. Druhá inscenace byla v Realistickém divadle, Trepleva hrál můj nynější kolega a spolužák Honza Hartl. Posledním Rackem, kterého jsem viděla, byl Racek Léblův v Divadle Na Zábradlí. Působivá, výrazná inscenace s Bárrou Hrzánovou jako Ninou a Radkem Holubem coby Treplevem. A pak si představuju Racka, kterého jsem nikdy neviděla, ale znám ho jen z fotografií – inscenaci Otomara Krejčí z roku 1960. Paní Fabiánovou jako Arkadinu, Jana Třísku jako Trepleva a pochopitelně nádhernou Marii Tomášovou jako Ninu.“

Tatjana Medvecká

„Racka jsem samozřejmě četla na DAMU. V Liberci jsem viděla inscenaci Jana Kačera. A nejvíc natěsno jsem se s ním setkala opět ve společnosti pana Kačera, v jeho Benefici v Kolowratu. To byla velmi zvláštní zkušenost. Na začátku druhé půlky jsme se vždy sešli na jevišti a on mě před diváky režíroval. Jeden z kousků, o který jsme se pokoušeli, byla i Nina – na začátku, když hraje divadlo, a její poslední výstup – návrat za Treplevem.“

Magdaléna Borová

„Čechovovi hrdinové nezabíjejí své otce, ani se potom nežení se svými matkami, nezabíjejí své matky a jejich milence, nezabíjejí své nevěrné ženy, ale jejich nevěry pomíjejí, nezamilovávají se na smrt do svých adoptivních synů, nezabíjejí v soubojích otce svých milých, netrhají své syny v náboženském vytržení... V Čechovových hrách nenajdeme žádný z těch činů, jež ochotně nazýváme dramatickými a které v klasickém dramatu uvádějí v potaz veškerý řád v kosmu, smysl či nesmyslnost světa. To, co se děje u Čechova, to se nerozléhá světem, jako se rozléhají děje v řecké nebo alžbětinské tragédii, a jak by Ibsen chtěl, aby se světem rozléhaly události v jeho hrách. Naopak. Čechov jako když vyvodil krajní důsledky z faktu, že měšťanské realistické drama je především dramatem soukromého života, v němž vše, co se děje, má velmi omezený dosah i odezvu, a nechtěl soukromé události, jež jsou nejvýznamnější pro ty, kteří se jich bezprostředně účastní, drammatizovat do té míry, aby se staly velkými otázkami, jež člověk adresuje vesmíru. A proto se Čechovovi hrdinové nehrnou k spektakulárním událostem a dějům, k nimž by se Ibsenovy postavy chtěly protlačit stůj co stůj, i za cenu, že někdy vypadají vyumělkovaně a strojeně.“

Vybráno z knihy Jovana Hrističe „Čechov dramatik“

PRVNÍ REPRÍZY V PŘÍŠTÍ SEZONĚ: 3., 15., 21., 27. A 28. ZÁŘÍ 2011

Trička k inscenaci vyrobila firma OP TIGER

Videotrailer k inscenaci bude ke stažení na videokanálu činohry ND na www.youtube.com

KONTAKT PRO MÉDIA:

Tomáš Staněk, public relations činohry, tel.: 224 902 126, mobil: 605 207 249, e-mail: t.stanek@narodni-divadlo.cz

Sledujte profil činohry na sociální síti Facebook.com

GENERÁLNÍ PARTNER
NÁRODNÍHO DIVADLA

KB

PARTNEŘI NÁRODNÍHO DIVADLA

ŠKODA

AutoCont

PARTNEŘI INSCENACÍ NÁRODNÍHO DIVADLA

Česká pošta

vodafone

MECENÁŠI NÁRODNÍHO DIVADLA

KOLOWRAT KRAKOVŠTÍ

Národní divadlo děkuje JUDr. Dominice Kolowrat-Krakovské,
Maximilianu Kolowrat-Krakovskému a Francesce Kolowrat-Krakovské
za nezištnou a štědrú podporu.

Dr. Dadja Altenburg - Kohl